

Ärendenummer
TRV 2023/69 753
Motpartens ärendenummer
AIC B 101/2023

Dokumentdatum
2023-08-30

Mottagare
remiss-navigation@lfv.se

Kopia till
Diariet
Gd-sekreterare
Webb- och projektstöd
Lennart Kalander
Håkan Persson

Svar på publik konsultation – översyn av LFV infrastruktur för navigation – återremiss

Trafikverket har tagit del av ett förslag från LFV att avveckla samtliga de flygfyrar av typen VOR som LFV äger och driver. Flygfyrarna används främst för en-routetrafik och navigation av såväl kommersiell luftfart som exempelvis samhällsviktig sådan, militär och civil, och är ofta men inte alltid placerade på en flygplats.

I den nationella övergångsplan som krävs enligt EU:s regelverk inför övergången från traditionella navigationshjälpmedel till enbart prestationsbaserad navigering pekas de flygplatser ut som måste ha kvar sin ILS som back-up i händelse av att satellitsystemet störs ut eller av andra skäl är ur bruk. LFV:s VOR:er är inte sådan utrustning som Transportstyrelsen kräver finns som backup för navigation eftersom VOR:er inte uttryckligt omfattas av krav på avveckling enligt förordning (EU) nr 2018/1048. Transportstyrelsen har dock pekat på LFV som ansvarig för att tillsammans med luftfartens aktörer identifiera vilken övrig utrustning som behövs som backup.

Trafikverket kan av konsultationen inte utläsa om LFV har genomfört en riskanalys eller utrett konsekvenserna vid ett beslut om avveckling. Främst men inte enbart av detta skäl avråder Trafikverket starkt från en avveckling av VOR-fyrarna. 13 av VOR:erna har av Försvarsmakten, och som en följd Trafikverket, pekats ut som viktiga att ha kvar då det har betydelse för totalförsvaret. Men även under ordinarie operativa förhållanden finns ett behov av att analysera behovet av VOR i det svenska luftfartssystemet innan ställnings tas till en avveckling. I Ds 2023:3, den s.k. Flygplatsutredningen, beskriver utredaren de flygnavigeringssystem som behövs för att säkra ett robust trafikledningssystem. Bland annat nämns att VOR-stationer behöver utgöra reservutrustning för en-route navigering. Swedavia har lyft betydelsen för flygfyrarna som flygplatshållare att kunna erbjuda konventionella instrumentprocedurer baserade på VOR stationer vid GPS-bortfall. Samma gäller

Ärendenummer
TRV 2023/69 753
Motpartens ärendenummer
AIC B 101/2023

Dokumentdatum
2023-08-30

såvitt Trafikverket förstått för ett flertal regionala flygplatser i landet liksom de leverantörer av flygtrafiktjänst som tillhandahåller tjänster vid dessa flygplatser. Om de VOR som används för flygtrafik till flygplatser avvecklas kan leverantörer och flygplatser, såväl statligt ägda som övriga, att behöva skapa andra lösningar för att kunna utföra exempelvis radarledning och uppnå nödvändig robusthet för flygtrafiken. Det kan enligt uppgift handla om att införskaffa nya VOR:er som ersätter de som avvecklas. Flera av dessa flygplatser ingår i systemet med beredskapsflygplatser som Trafikverket förvaltar och där krav finns på att flygplatserna vid stängning ska kunna öppna upp och ta emot samhällsviktiga flygningar inom en timme. Om dessa flygplatser inte har adekvat tillgång till navigationsutrustning som tillåter instrumentinflygning kommer de i vissa fall, p.g.a. väderförutsättningar och att de huvudsakligen används nattetid, att riskera att bli obrukbara utan tillgång till bl.a. VOR.

Transportmyndigheterna inbegripet LFV har vidare gemensamt lämnat ett underlag till MSB där bl.a. bibehållandet av ovan nämnda 13 VOR har lyfts fram som prioriterat för att stärka civilförsvarsförmågan inom luftfartssystemet.

Slutligen rekommenderar Trafikverket att man så långt möjligt avvaktar med att avveckla potentiellt viktig infrastruktur inom transportsystemet inför ett möjligt NATO-medlemskap. Trafikverket har i yttrande över remiss från regeringen i november 2022 (UD 2022/14304) bl.a. fört fram att det avseende ett medlemskap och med bäring på det civila försvaret bör klargöras hur de civila myndigheternas förmågor och bidrag till Natos kollektiva motståndskraft och försvarsförmåga behöver utvecklas. Som Trafikverket ser det, utifrån sin roll som beredskapsmyndighet, har LFV även härvidlag en nyckelroll i transportsystemet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit strategisk planerare Katarina Wigler. I den slutliga handläggningen har chefen för Planering Stefan Engdahl, chefen för Nationell planering Lennart Kalander och chefen för Strategisk planering Håkan Persson deltagit.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2023/69 753
Motpartens ärendenummer
AIC B 101/2023

Dokumentdatum
2023-08-30

Katarina Wigler
Strategisk planerare

katarina.wigler@trafikverket.se
Direkt: 010-123 65 27
Mobil: 072-085 14 88

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2023/69 753, Motpartens ärendenummer AIC B 101/2023, Dokumentdatum 2023-08-30, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.[Konfidentialitetsnivå]

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.